

Dosarul nr. 2ra-809/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Sanduța)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, I. Secieru, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Dumitru Rusnac, reprezentat de avocatul Petru Barbă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” împotriva Societății comerciale „Primterra Business” societate cu răspundere limitată și Dumitru Rusnac cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing”, a fost casată hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 20 mai 2017 SA „MAIB-Leasing” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății comerciale „Primterra Business” societate cu răspundere limitată și Dumitru Rusnac cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 29 octombrie 2014, SA „MAIB-Leasing” în calitate de creditor, SRL „Terracleaning” în calitate de debitor-cedent și SRL „Primterra Business” în calitate de debitor-cesionar au încheiat Acordul de preluare a datoriei nr. 2, în temeiul căruia debitorul - cesionar preia datoria debitorului cedent în sumă de 61582,31 de Euro față de creditor.

Respectiv, conform prevederilor pct.4.1. al Acordului sus menționat, debitorul – cesionar SRL „Primterra Business”, s-a obligat să achite suma de 61 582,31 de Euro conform graficului - Anexa nr. 1 a Acordului respectiv. Executarea corespunzătoare a obligațiilor debitorului SRL „Primterra Business” asumate prin Acordul de preluare a datoriei nr.2 din 29 octombrie 2014, a fost asigurat prin constituirea următoarelor garanții: fidejusiunea (garanția personală) a lui Rusnac Dumitru.

În acest sens, a menționat că la 29 octombrie 2014, a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. FL3-3005G, care a fost semnat de SA „MAIB-Leasing” în calitate de

locator/creditor, SRL „Primterra Business” în calitate de locatar/debitor și Rusnac Dumitru în calitate de fidejutor.

Potrivit pct. 7.2 din Acordul de preluare a datoriei nr. 2 din 29 octombrie 2014, în cazul neachitării în termen a plăților datorate, SRL „Primterra Business” achită SA „MAIB-Leasing” penalitate în mărime de 0,1 % din valoarea creanței preluate.

A susținut reclamantul că, a executat în totalitate și integral obligațiile rezultate din acordul de preluare a datoriei nr. 2 din 29 octombrie 2014, însă, SRL „Primterra Business” le-a neglijat, astfel încât nu a achitat datoria în termenul prevăzut de acord și nici în termenul indicat în notificările expediate în adresa sa.

În rezultat, conform actului de verificare nr. 09.0015587 din 18 mai 2017 s-a acumulat o datorie totală în sumă de 72 304,97 de Euro. În acest context, la 26 februarie 2016, în adresa piraților, a fost expediată pe mai multe adrese de corespondență, notificare, prin care s-a solicitat achitarea datoriei, în termen de 10 zile din momentul recepționării notificării.

Mai mult ca atât, a indicat că prin notificarea respectivă pârâții au fost preîntâmpinați despre faptul în cazul în care nu achită datoria, SA „MAIB-Leasing” va fi nevoită să îndeplinească formalitățile legale și înaintarea cererii de chemare în judecată.

În pofida efortului depus de reclamant și expedierea notificării cu solicitările expuse, pârâții nu au satisfăcut cerințele înaintate până la moment. Deși au fost contactați și telefonic de nenumărate ori, pârâții au ignorat să-și onoreze obligațiile pecuniare asumate în baza contractului de leasing.

A subliniat că, pârâții cu rea-credință se eschivează de la achitarea plăților contractate, or, toate acțiunile de soluționare a litigiului pe cale amiabilă au eșuat. Respectiv, întrucât de către pârâți nu au fost întreprinse careva acțiuni de soluționare amiabilă a litigiului în cauză, SA „MAIB-Leasing” a fost nevoită în condițiile legii și a prevederilor contractuale să solicite revendicarea drepturilor sale prin intermediul prezentei cereri de chemare în judecată.

Astfel, a solicitat încasarea din contul pârâților SRL „Primterra Business” și Rusnac Dumitru în folosul „MAIB-Leasing” SA a datoriei în mărime de 72 304,97 de Euro, sau echivalentul în valută națională la momentul executării, precum și cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat în mărime de 2169,14 Euro, sau echivalentul în valută națională la momentul executării.

Prin hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SA „MAIB-Leasing”, a fost încasată de la SRL „Primterra Business” în beneficiul SA „MAIB-Leasing” datoria în sumă de 72304,97 de Euro, echivalentul în valută națională conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii și suma de 44 593,40 de lei cu titlu de taxă de stat achitată, au fost respinse pretențiile reclamantului împotriva lui Dumitru Rusnac ca fiind neîntemeiate (f.d.154, 158-167).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 03 aprilie 2019 și 28 iunie 2019, Organizația de Creditare Nebancară „MAIB -Leasing” societate pe acțiuni a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de SA „MAIB-Leasing”, a fost casată hotărârea primei instanțe și a

fost emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii și a fost încasat în mod solidar de la SC „Primterra Business” SRL și Rusnac Dumitru în beneficiul SA „MAIB-Leasing” datorita în sumă de 72304,97 de Euro, în valută națională conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii, cheltuielile de judecată și anume plata taxei de stat achitată în prima instanță în sumă de 44593,40 de lei și în instanța de apel în sumă de 33445 de lei.

În susținerea soluției sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 8 alin. (2) lit. a), 9 alin. (1), 514, 1146 alin. (1) Codul civil (în redacția pînă la 01 martie 2019) și a stabilit că, la 28 decembrie 2012 între compania „Lagert Ventures” LTD, compania „MAIB-Leasing” SA și compania „Terracleaning” SRL a fost încheiat un acord de cesiune nr. 1 privind transmiterea drepturilor și obligațiilor, având ca obiect potrivit pct.2, transmiterea obligației de achitare de către prezentul acord a datoriilor și stingerea creanțelor reciproce existente (f.d.8-9).

La 29 octombrie 2014 „MAIB-Leasing” SA în calitate de creditor, „Terracleaning” SRL în calitate de debitor-cedent și „Primterra Business” SRL în calitate de debitor-cesionar au încheiat Acordul de preluare a datoriei nr. 2, în temeiul căruia debitorul - cesionar preia datoria debitorului cedent în sumă de 61 582,31 de Euro față de creditor (f.d.10-11).

Conform contractului de fidejusiune nr. FL3-3005 G din 29 octombrie 2014 încheiat cu „MAIB-Leasing” SA în calitate de „Locator” și „Primterra Business” SRL în calitate de „Locatar”, Rusnac Dumitru în calitate de „Fidejutor” a asigurat executarea corespunzătoare a obligațiilor debitorului „Primterra Business” SRL asumate prin Contractul de leasing financiar Nr. FL3-3005 din 29 octombrie 2014 și Acordul de preluare a datoriei Nr. 2 din 29 octombrie 2014 (f.d.12-13).

Conform actului de verificare a datoriilor conform contractului de leasing din 18 mai 2017, SRL „Primterra Business” avea o datorie față de „MAIB-Leasing” SA în sumă de 72 304,97 de Euro. Conform actului de verificare desfășurat din 18 mai 2017, suma datoriei se constituie din 23 063,66 de Euro datorii la rata lunară; 13 829,76 de Euro dobânda de neachitare în termenul stabilit a ratelor lunare; 35 410,56 de Euro datorii pe termen lung (ratele viitoare care urmau a fi achitate) (f.d.22).

Instanța de apel aplicând prevederile art. 572 și 512 alin. (1) Codul civil a conchis că SRL „Primterra Business” nu și-a executat obligațiile ce-i reveneau în temeiul Acordului de preluare a datoriei nr. 2 din 29 octombrie 2014 încheiat cu „MAIB-Leasing” SA, astfel, încât ultima are un drept de creanță față de debitor.

A mai conchis instanța de apel că, la caz sunt relevante și dispozițiile art. 533, 1153 alin. (1) Codul civil (în redacția în vigoare pînă la 01 martie 2019) din conținutul cărora rezultă că fidejutorul și debitorul sunt obligați solidar în fața creditorului.

Prin urmare, această obligație a debitorului și fidejutorului a fost indicat expres și în pct.2.1. din Contractul de fidejusiune nr. FL3-3005G din 29 octombrie 2014 în care este prevăzut faptul că, în conformitate cu termenii și condițiile prezentului contract, Fidejutorul se obligă să răspundă solidar cu Locatarul în fața Locatorului pentru executarea integrală de către Locatar a tuturor obligațiilor stabilite în Contractul de leasing financiar nr. FL3-3005 din 29 octombrie 2014 și Acordul de preluare a datoriei nr. 2 din 29 octombrie 2014, încheiat între Locator și Locatar în

cazul în care Locatarul nu va executa, sau va executa necorespunzător obligațiile contractuale (f.d.12-13).

Conform materialului probator s-a stabilit cu certitudine că intimații nu și-au onorat obligațiile asumate prin Contractul de fidejusiune nr. FL3-3005G din 29 octombrie 2014. Astfel, dat fiind faptul că, executarea Contractului de fidejusiune nr. FL3- 3005G din 29 octombrie 2014, a fost garantat și de Rusnac Dumitru, instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe în această parte și a admis integral acțiunea depusă SA „MAIB-Leasing” cu încasarea în mod solidar de la SC „Primterra Business” SRL și Rusnac Dumitru a datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Cu referire la prevederile normelor enunțate, Colegiul instanței de apel a conchis că în speța dată, fiecare dintre debitorii solidari, rămâne obligat pentru întreaga datorie până în momentul în care obligația va fi executată integral. Deci, în cazul solidarității obligațiilor creditorul, la caz, SA „MAIB-Leasing”, are dreptul să ceară oricărui dintre debitori să execute obligația fie în totalitate fie în parte.

Totodată, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 1147 Codul civil (în redacția Legii în vigoare până la 01 martie 2019) și având în vedere că contractul de fidejusiune este încheiat în formă scrisă și prevede obligația pe care o garantează fidejusalul, în speță, aceasta răspunde solidar cu debitorul principal. În concluzie, suma de 72304,97,60 de euro, urmează a fi încasată inclusiv și din contul lui Dumitru Rusnac.

La 21 februarie 2020, Dumitru Rusnac, reprezentat de avocatul Petru Barbă, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și necesită a fi casată.

Astfel, a considerat vădit neîntemeiată concluzia instanței de apel expusă în decizia contestată, precum că executarea obligației ce rezultă din Acordul de preluare a datoriei nr. 2 din 29 octombrie 2014 a fost garantată și de Rusnac Dumitru, or, după cum a stabilit însăși instanța de apel că doar în pct. 2.1. din contractul de fidejusiune se face trimitere la asigurarea de către fidejusal Dumitru Rusnac a obligațiilor ce rezultă din Acordul de preluare a datoriei, în rest, în tot textul contractului, în special la obligațiile fidejusalului (pct. 4 lit. c), pct. 3.1 lit. a) și c)), Rusnac Dumitru și-a asumat obligația ca în termen de 3 zile lucrătoare din data notificării în scris să achite locatorului SA „MAIB-Leasing” suma datoriei, dobânzile și alte plăți aferente neachitate de locatorul SRL „Primterra Business” conform contractului de leasing financiar nr. FL-3-3005 din 29 octombrie 2014, dar nu și suma achitată conform acordului de preluare a datoriei menționat.

A susținut că în temeiul art. 1160 Codul civil (în redacția apariției raportului obligațional) și pct. 4.2 lit. b) din contractul de fidejusiune, fidejusalul Dumitru Rusnac nu a fost anunțat în scris de către intimatul SA „MAIB -Leasing” despre neîndeplinirea de către locator SRL „Primterra Business” a obligațiilor de achitare a leasingului, achitarea dobânzii și a altor plăți, precum și acesta nu a respectat procedura prealabilă stabilită de contract (pct. 6.2), or la actele cauzei nu au fost anexate careva înscrisuri în acest sens.

La fel, la materialele cauzei nu au fost anexate careva înscrisuri care să confirme, că fidejusalul Dumitru Rusnac a fost anunțat în scris de către intimatul

SA „MAIB-Leasing” despre neîndeplinirea de către locatorul SRL „Primterra Business” a obligațiilor ce rezultă din acordul de preluare a datoriei nr. 2 din 29 octombrie 2014.

La fel, a mai susținut că factura seria AWB nr. LC04756649880216 anexată ulterior de intimat la materialele cauzei și la care face trimitere instanța de apel în decizia contestată, nu confirmă expedierea către Dumitru Rusnac a notificării nr. 22361 și nr. 22365 din 26 februarie 2016 privind achitarea datoriilor conform contractului de leasing și acordului de preluare a datoriei menționate, or în această factură este clar indicat că scrisoarea expeditată s-a returnat, precum și în aceasta nu este indicat concret care anume notificare a fost expeditată.

Mai mult decât atât, o singură factură nu poate confirma expedierea ambelor notificări, după cum indică instanța de apel în decizia contestată.

Prin urmare a considerat că Dumitru Rusnac nu a fost anunțat în scris de către intimatul SA „MAIB-Leasing” despre neîndeplinirea de către locatorul SRL „Primterra Business” a obligațiilor ce rezultă din Acordul de preluare a datoriei nr. 2 din 29 octombrie 2014 și contractul de leasing financiar nr. FL-3-3005 din 29 octombrie 2014, precum și aceasta nu a respectat procedura prealabilă stabilită de contractul de fidejusiune (pct. 6.2.).

A mai indicat că după cum rezultă din materialele cauzei, fapt confirmat și de către reprezentantul intimatului în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond și instanța de apel, în urma vânzării autoturismului menționat, datoria conform contractului de leasing nr FL3-3005 din 29 octombrie 2014 a fost stinsă integral.

Prin urmare, prima instanță ținând cont de circumstanțele de fapt și de drept menționate supra, just a concluzionat de a respinge pretențiile SA „MAIB-Leasing” împotriva lui Dumitru Rusnac, ca fiind neîntemeiate, iar instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, ajungând la concluzia că datoria rezultă din Acordul de preluare a datoriei nr. 2 din 29 octombrie 2014 urmează a fi încasată în mod solidar și de la Dumitru Rusnac.

Prin notificarea din 07 mai 2020, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expeditat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019 a fost expeditată părților la 19 decembrie 2019 și recepționată de către avocatul Petru Barbă la 23 decembrie 2019 (f.d. 36, 53, vol. II).

Astfel, recursul declarat la 21 februarie 2020 de Dumitru Rusnac, reprezentat de avocatul Petru Barbă, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dumitru Rusnac, reprezentat de avocatul Petru Barbă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Dumitru Rusnac, reprezentat de avocatul Petru Barbă, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Dumitru Rusnac, reprezentat de avocatul Petru Barbă, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru